

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Cataluña dice, los catalanes dicen: «Queremos vivir de otra manera dentro del Estado español». La pretensión es legítima porque la autoriza la ley, nada menos que la ley constitucional. La ley fija los trámites que debe seguir esta pretensión y quién y cómo debe resolver sobre ella. Los catalanes han cumplido estos trámites y ahora nos encontramos ante un problema que se define de esta manera: conjugar la aspiración particularista o el sentimiento de la voluntad autonomista de Cataluña con los intereses o los fines generales y permanentes de España dentro del Estado organizado por la República.

[...] Hay dos modos de suprimir el problema. Uno, como quieren o dicen que quieren los extremistas de allá y de acá: separando Cataluña de España; pero esto, sin que fuese seguro que Cataluña cumpliera ese destino de que hablábamos antes, dejaría a España frustrada en su propio destino. Y otro modo sería aplastar a Cataluña, con lo cual, sobre desarraigar del suelo español una planta vital, España quedaría frustrada en su justicia y en su interés y además perpetuamente adscrita a un concepto de Estado completamente caduco e infeliz. Hay, pues, que resolverlo en los términos de problema político que acabo de describir.

Fragment del discurs de Manuel Azaña davant el Parlament espanyol,
 27 de maig de 1932

Qüestions

1. Identifiqueu les idees principals del text i situeu-les en el seu context històric. [1 punt]
2. Assenyaleu quin paper va jugar Azaña en el procés d'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Destaqueu les principals posicions polítiques que es van manifestar al Parlament espanyol davant l'autonomisme català i concreteu quins van ser els textos produïts en aquest procés. [1,5 punts]
3. Expliqueu les etapes i principals realitzacions polítiques, socials, educatives, culturals i econòmiques de la Generalitat republicana, 1931-1936. [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades del quadre estadístic següent i responeu a les qüestions.

ESCONS OBTINGUTS AL CONGRÉS DE DIPUTATS

Partits i coalicions	1977	1979	1982
UCD	165	168	11
PSOE-PSC	118	121	202
PCE-PSUC	20	23	4
AP/CD/CP (1)	16	9	107
PDC (2)	11	—	—
CiU	—	8	12
PNB	8	7	8
PSP-US (3)	6	—	—
ERC (4)	1	1	1
PSA	—	5	—
EE	1	1	1
HB	—	3	2
UDC-CC (5)	2	—	—
CDS	—	—	2
UPC (6)	—	1	—
UPN (7)	—	1	—
PAR (8)	—	1	—
UN (9)	—	1	—
CIC (10)	2	—	—

Font: www.congreso.es/elecciones

- (1) A les eleccions de 1979, Alianza Popular es va presentar amb el nom de Coalición Democrática i, a les de 1982, com a Coalición Popular (AP, PDP, UL, PAR, UPN i UV).
- (2) Pacte Democràtic per Catalunya era una coalició formada per Convergència Democràtica de Catalunya (CDC), Esquerra Democràtica de Catalunya (EDC), Front Nacional de Catalunya (FNC) i el Partit Socialista de Catalunya-Reagrupament (PSC-R).
- (3) El Partit Socialista Popular-Unitat Socialista es va integrar al PSOE el 1978.
- (4) L'any 1977, ERC encara no estava legalitzada i es va presentar en coalició amb el Partit del Treball de Catalunya (PTC), sota el nom d'Esquerra de Catalunya.
- (5) Coalició entre Unió Democràtica de Catalunya i Centre Català.
- (6) Unión del Pueblo Canario.
- (7) Unión del Pueblo Navarro.
- (8) Partido Aragonés Regionalista.
- (9) Unión Nacional, partit d'extrema dreta.
- (10) Candidatura Independiente de Centro.

Qüestions

1. Descriviu la informació que proporcionen les dades i situeu-la en el seu context històric. [1 punt]
2. Identifiqueu els partits que van obtenir més escons en aquestes tres eleccions i indiqueu les característiques principals de la seva ideologia política, així com els seus dirigents més destacats. [1,5 punts]
3. Exposeu breument l'evolució política d'Espanya des de les primeres eleccions democràtiques (1977) fins a l'entrada a la Unió Europea. [2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu els textos següents i responeu a les qüestions.

Anàvem armats fins a les dents: fusells, metralladores i pistoles. Descamisats i bruts de pols i fum. «Som els representants de la CNT i la FAI que Companys ha cridat —vam dir al cap—, i aquests que ens acompanyen són la nostra escorta.» [...]

Companys ens va rebre dempeus, visiblement emocionat. [...] Vam seure, cadascú de nosaltres, amb el fusell entre les cames. En substància, el que ens va dir Companys va ser el següent: «Abans de res he de dir-vos que la CNT i la FAI no han estat mai tractades com es mereixien per la seva veritable importància. [...] Avui sou els amos de la ciutat i de tot Catalunya perquè només vosaltres heu vençut els militars feixistes, i espero que no us sàpiga greu que en aquest moment recordi que no ha faltat l'ajuda dels pocs o molts homes lleials del meu partit i dels guàrdies i mossos. [...] Però la veritat és que, perseguits durament fins abans-d'ahir, avui heu vençut els militars feixistes. [...] Heu vençut i tot és al vostre poder, si no em necessiteu o no em voleu com a President de Catalunya, digueu-m'ho ara. Que ja passaré a ser un soldat més en la lluita contra el feixisme. Si, al contrari, creieu que en aquest lloc, que només mort deixaria davant el feixisme triomfant, puc, amb els homes del meu partit, el meu nom i el meu prestigi, ser útil a aquesta lluita, que si bé acabada avui a la ciutat, no sabem quan i com acabarà a la resta d'Espanya, podeu comptar amb mi i amb la meva lleialtat [...]»

Joan GARCIA OLIVER, dirigent anarquista, juliol de 1936

Qüestions

1. Identifiqueu les idees principals del text i situeu-les en el seu context històric. [1 punt]
2. Exposeu els fets més rellevants que es van produir a Catalunya des del 19 de juliol fins al final de setembre de 1936. [2 punts]
3. Expliqueu com va evolucionar la situació política i social de Catalunya des del setembre de 1936 fins al febrer de 1939. [2 punts]

Exercici 2

Observeu les dades estadístiques següents i responeu a les qüestions.

EVOLUCIÓ DE LA PRODUCCIÓ AGRÍCOLA I DE LA POBLACIÓ A ESPANYA

Any	Producció agrícola total	Població
1800	100	100
1810	103	103
1820	107	106
1830	113	112
1840	125	123
1850	137	135
1860	144	143
1870	153	148
1880	164	155
1890	177	162

Font: Gabriel TORTELLA, *El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX*, Madrid, 1994

Qüestions

1. Resumiu la informació que proporcionen les dades i situeu-la en el seu context històric. [1,5 punts]
2. Expliqueu els principals canvis i continuïtats en l'agricultura espanyola del segle XIX. [1,5 punts]
3. Exposeu, a grans trets, el procés d'industrialització a Catalunya i Espanya durant el segle XIX. [2 punts]

OPCIÓ A

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Los generales, jefes y oficiales que se han alzado en armas lo han hecho contra el Estado español, representado por un Presidente de la República, nombrado legalmente, y con la asistencia y aún con el voto de diputados de todos los partidos; por una Cámara legítima elegida sin tacha, durante el mando de un Gobierno adversario, de unos partidos que resultaron triunfantes en las elecciones, y por un poder ejecutivo, constitucionalmente designado, al que rindieron formal acatamiento, hasta la víspera de su rebelión, la misma gente sublevada. [...]

Toda la rebelión descansa sobre un supuesto de falsedad: el de aparentar creer que la gobernación del país está secuestrada por poderes ilegítimos y que el triunfo del Estado se traduciría en la implantación de un régimen político comunista. [...]

¿Por qué lo han hecho? [...] Simplemente se trata de sustituir la voluntad general del pueblo entero por la de una clase social deseosa de perpetuar sus privilegios. Ni amor a España, ni inquietud por el cuerpo de la Patria, ni temores por su desmembración, ni zozobra por el desarrollo de su economía. Nada de lo que se ha dicho y propagado es el verdadero origen de la revuelta. [...]

La representación auténtica de España no la tiene más que su Jefe de Estado, el Gobierno responsable y la Cámara legislativa. Cualquiera otra voz carece de autoridad y de legitimidad, y ha de tenerse por tan rebelde e insolvente como la de un jefe de tribu en las inmensidades del desierto.

La República Española es, naturalmente, la legalidad, y además, la continuidad política. Ningún interés legítimo se encuentra amenazado, ni derecho alguno reducido ni intervenido. Donde ondea la bandera nacional de España se cumplen las leyes de la civilización, dejando para los rebeldes el triste monopolio de las arbitrariedades, atropellos y violencias a que propende toda guerra civil.

Discurs de Diego MARTÍNEZ BARRIO, president de les Corts espanyoles. Agost de 1936

Qüestions

1. Identifiqueu les idees principals del text i situeu-les en el seu context històric. [1 punt]
2. Quines van ser les causes de la Guerra Civil segons l'autor del text? Quins arguments donaven els insurrectes per justificar la seva acció? Quins arguments utilitza l'autor per desqualificar els insurrectes? [1,5 punts]
3. Expliqueu breument l'evolució de les zones dominades pels dos bàndols que es van enfrontar a la Guerra Civil espanyola (del juliol de 1936 al febrer de 1939). [2,5 punts]

Exercici 2

Observeu les dades estadístiques següents i responeu a les qüestions.

ELS OBRERS DE LA CIUTAT DE BARCELONA (1856)

	Homes	Dones	Total
Oficials	17.974	9.993	27.967
Aprenents	3.114	506	3.620
Peons	7.874	10.802	18.676
Ajudants (nens)	3.261	748	4.009
Total	32.223	22.049	54.272

Font: Ildefons CERDÀ, *Monografia de la classe obrera de Barcelona en 1856*

Qüestions

1. Resumi la informació que proporcionen les dades i situeu-la en el seu context històric. [1,5 punts]
2. Expliqueu les condicions de treball i de vida de la classe obrera catalana durant el segle XIX. Descriviu la situació de les dones treballadores. [1,5 punts]
3. Exposeu, a grans trets, les característiques del moviment obrer a Catalunya i a Espanya fins al 1875. [2 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

ACUERDO SOBRE EL PROGRAMA DE SANEAMIENTO Y REFORMA DE LA ECONOMÍA

La economía española atraviesa en estos momentos por una grave situación, caracterizada por tres desequilibrios fundamentales:

1. Una persistente y aguda tasa de inflación.
2. Un desarrollo insatisfactorio de la producción con una caída importante de las inversiones, lo que ha generado unas cifras de paro elevadas con repartos geográficos, por edades, por sexos y por ramas de actividad muy desiguales y ha agudizado los problemas que la misma plantea.
3. Un fuerte desequilibrio en los intercambios con el extranjero.

Estos desequilibrios de la economía española se producen en un contexto económico internacional en el que todavía no han aparecido signos duraderos de recuperación económica.

Los representantes del Gobierno y de los diversos partidos políticos con representación parlamentaria manifiestan su unánime preocupación ante esta situación y su deseo de afrontar y resolver constructivamente esos problemas en un clima de cooperación responsable que contribuya a la consolidación de la democracia. Para ello, convienen en la necesidad de llevar a cabo dos grupos de acciones: las dirigidas a equilibrar la economía con actuaciones a corto plazo y las encaminadas a la realización de importantes reformas que encaucen la economía y la sociedad española hacia un futuro de libertad y progreso.

[a continuación se enumeran una serie de medidas de tipo económico]

Los representantes del Gobierno y de los diversos partidos políticos con representación parlamentaria entienden que, si las acciones expuestas se cumplen, señalarán el punto de partida para la superación de la actual crisis económica.

Firmado en Madrid, en el Palacio de la Moncloa, el día veinticinco de octubre de mil novecientos setenta y siete.

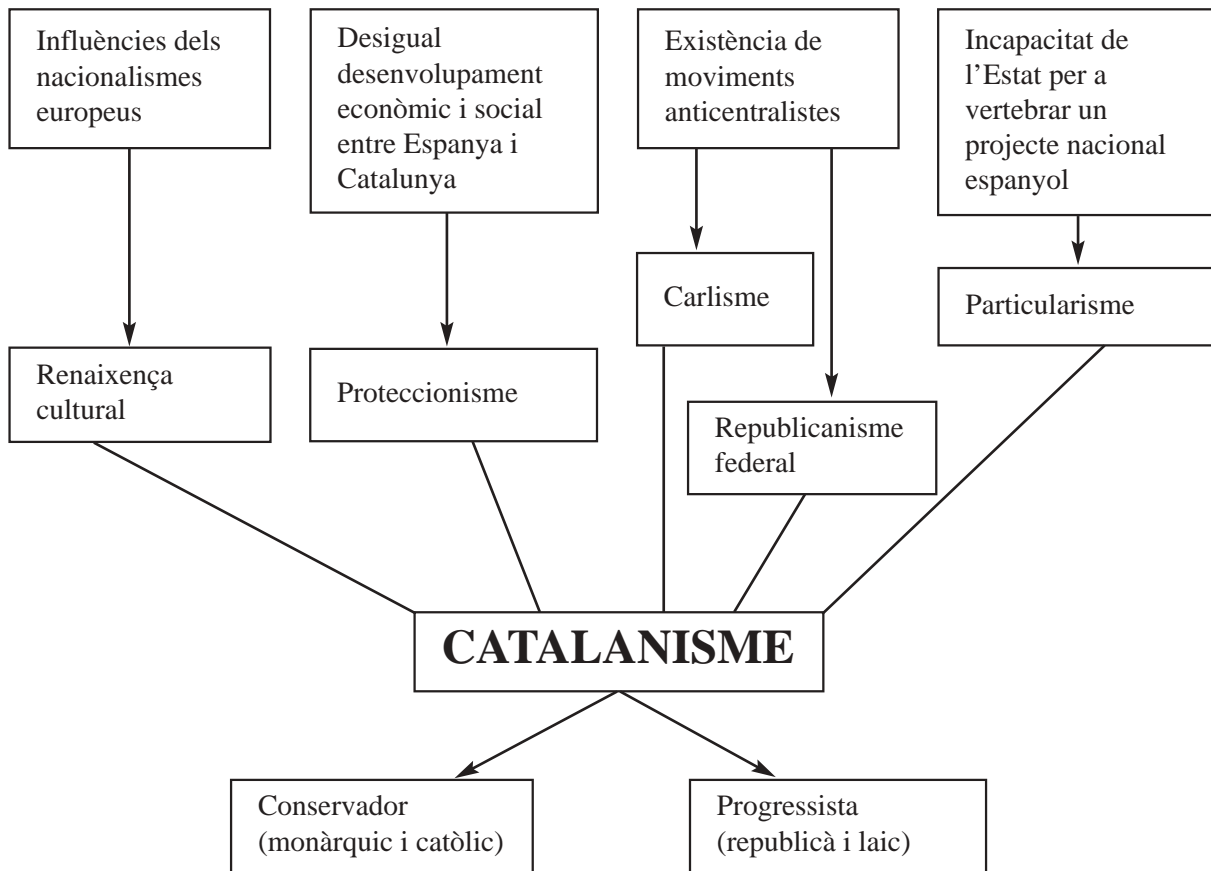
Adolfo Suárez González, Felipe González Márquez, Joan Reventós Carner, Josep Maria Triginer Fernández, Manuel Fraga Iribarne, Enrique Tierno Galván, Juan Ajuriaguerra Ochandiano, Miquel Roca i Junyent, Leopoldo Calvo-Sotelo y Bustelo, Santiago Carrillo Sol.

Qüestions

1. Resumiu les idees més importants del text i situeu-les en el seu context històric.
[1 punt]
2. Identifiqueu els personatges que signen el document i expliqueu la importància dels Pactes de la Moncloa. [1,5 punts]
3. Expliqueu la transició política espanyola des de la mort de Franco fins a l'any 1982.
[2,5 punts]

Exercici 2

Observeu el gràfic següent i contesteu les qüestions que l'acompanyen.

Qüestions

1. Interpreteu la informació que ofereix el gràfic i situeu-la en el seu context històric. [1 punt]
2. Expliqueu de quina manera influeixen els quatre aspectes inicials en la definició final del catalanisme polític del segle XIX. [2 punts]
3. Exposeu els fets i les característiques principals del catalanisme polític en el període 1868-1901. [2 punts]